

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πληροφορίες: Μαρία Αρχοντάκη

Ειδική Επιστήμονας

Ηλεκτρον. Δ/ση: marchontaki@synigoroskatanaloti.gr

Αθήνα 19 Ιουλίου 2012

Αριθ. Πρωτ. :6904

ΠΡΟΣ:

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝ. ΕΥΙΤΑ

Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών Κινησιολογίας

Λυκαβηττού 39

106 72 Αθήνα

ΚΟΙΝ.:

1.....

2.

ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΥΣΤΑΣΗ

(Άρθρο 4 παρ. 5 Ν. 3297/2004)

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, κατ' άρθρο 4 παρ. 5 του Ν. 3297/2004 όπως ισχύει τροποποιημένος, με σκοπό τη συναινετική επίλυση της διαφοράς που ανέκυψε, κατόπιν υποβολής της από 07.02.2011 αναφοράς των (αρ. πρωτ. εισερχ. 957Α/07.02.2011) κατά του Κέντρου Ελευθέρων Σπουδών Κινησιολογίας Ευίτας Ηλιοπούλου και κατόπιν των συναντήσεων προς επίτευξη συμβιβασμού που έλαβαν χώρα στα γραφεία της Αρχής στις 08.07.2011 και 02.07.2012, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην εν λόγω αναφορά, οι καταναλώτριες στις 02.11.2009 υπέγραψαν δύο όμοια ιδιωτικά συμφωνητικά με την κ. Ευίτα Ηλιοπούλου, ιδιοκτήτρια της αναφερόμενης επιχείρησης, δυνάμει των οποίων συμφωνήθηκε η παροχή εκπαίδευσης με σκοπό την επαγγελματική κατάρτισή τους στο ολοκληρωμένο αυθεντικό σύστημα PILATES, αποτελούμενο από 500 περίπου ασκήσεις ακρίβειας, σύμφωνα με τα πρότυπα των Romana Kryzanowska και Kathy Grant και με τις προδιαγραφές του "The Pilates Studio της Νέας Υόρκης", Η.Π.Α., καθώς όπως ρητά αναφέρεται στα εν λόγω συμφωνητικά "Το Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών Κινησιολογίας PILATES-EYITA ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ" είναι εξουσιοδοτημένο από το Pilates Foundation U.K. και ενεργεί ως αποκλειστικό μέλος για την Ελλάδα." Οι συμφωνηθείσες υπηρεσίες όπως περιγράφονται στα ανωτέρω συμφωνητικά περιελάμβαναν 700-800 ώρες διδασκαλίας, εντός χρονικού διαστήματος 8-18 μηνών με την ακόλουθη δομή:

- Προκαταρκτικά μαθήματα τουλάχιστον 10 ωρών.
- Βασική εκπαίδευση με θεωρία και διδασκαλία τουλάχιστον 60 ωρών, η οποία

πραγματοποιείται και ολοκληρώνεται σε τέσσερις εντατικές ενότητες συνεχόμενης διδασκαλίας με oligομελή τμήματα 4-10 ατόμων και συμπεριλαμβάνει μαθήματα φιλοσοφίας και αξιών της μεθόδου, εκμάθηση των ασκήσεων, πρακτική εξάσκηση και παρακολούθηση μαθημάτων.

- Πρακτική εξάσκηση τουλάχιστον 600 ωρών με διδακτική και προσωπική εξάσκηση.
- Προετοιμασία για την πιστοποίηση δίμηνης χρονικής περιόδου με εξειδικευμένους γυμναστές και εξατομικευμένη αξιολόγηση από την κ. Ηλιοπούλου προσωπικά και τέλος,
- Χορήγηση πιστοποιητικού κατάρτισης και επάρκειας στη διδασκαλία της ολοκληρωμένης αυθεντικής μεθόδου PILATES, χρονικής ισχύος δύο ετών από την έκδοσή του, ανανεούμενο, κατόπιν παρακολούθησης μαθημάτων ανώτερης εκπαίδευσης που διοργανώνει το Κέντρο.

Για την εκπλήρωση της ως άνω παροχής, οι καταναλώτριες προκατέβαλαν το σύνολο της αξίας της παροχής ύψους 7.500 ευρώ (500 ευρώ τοις μετρητοίς και 7.000 σε συναλλαγματικές), όπως προβλεπόταν υποχρεωτικά από το συμφωνητικό.

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των καταναλωτριών, το διδακτικό στάδιο κατά το οποίο ο εκπαιδευόμενος μυείται στη φιλοσοφία και τις αρχές της αυθεντικής μεθόδου PILATES ήταν κατ' ουσία ανύπαρκτο, αντ' αυτού πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις λίγων ωρών, οι οποίες ελάχιστα προσidiaζαν σε διδακτική διαδικασία, καθώς δεν υπήρχε συγκεκριμένο ασκησιολόγιο ή έστω πρόγραμμα παραδόσεων, ωράριο και υλικό, ενώ από τις 500 περίπου ασκήσεις ακρίβειας του ολοκληρωμένου προγράμματος, τους παρουσιάστηκαν μόλις 50. Οι καταναλώτριες ισχυρίζονται ότι συμπλήρωσαν 220 ώρες, κατά τις οποίες η υποτιθέμενη πρακτική εκπαίδευση εκατοντάδων ωρών εξαντλήθηκε στην απλή διάθεση και την κατά το δοκούν μη αποκλειστική χρήση περιορισμένου χώρου του γυμναστηρίου του Κέντρου, το οποίο μοιράζονταν με τους πελάτες, χωρίς ουδεμία επίβλεψη, διορθωτική παρέμβαση ή συμβουλευτική αξιολόγηση από την κ. Ηλιοπούλου, καθώς απουσίαζε καθ' όλη τη διάρκεια των ωρών πρακτικής εξάσκησης, παρά την υπόσχεση για εξατομικευμένη καθοδήγηση. Αντ' αυτού, οι μόνοι παρόντες από πλευράς του Κέντρου, κατά το στάδιο της εκπαίδευσης, ήταν οι επιφορτισμένοι με την εκγύμναση των πελατών του γυμναστηρίου του Κέντρου, οι οποίοι, σύμφωνα με τις αναφέρουσες, δεν ήταν εξειδικευμένοι γυμναστές, αλλά πελάτες του Κέντρου, οι οποίοι δεν είχαν ολοκληρώσει την εκπαίδευσή τους.

Τέλος, όπως διαπίστωσαν οι αναφέρουσες, το Κέντρο δεν είναι εξουσιοδοτημένο από το "Pilates Foundation UK" να εκπαιδεύει εκπαιδευτές, αλλά μόνο για την εκγύμναση πελατών, ενώ παρά την χρήση στην επωνυμία του του τίτλου "Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών" (έννοια ταυτόσημη με το Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών), ο κύριος χώρος εκπαίδευσης ήταν υπόγειος, δεν προοριζόταν για αποκλειστική χρήση από τους σπουδαστές του Κέντρου, ενώ δεν υπήρχε αναρτημένη άδεια λειτουργίας σε εμφανές σημείο στην υποδοχή, όπως προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

Για τους παραπάνω λόγους, οι αναφέρουσες ισχυρίζονται ότι παραπλανήθηκαν από την καταγγελλόμενη καθώς αφενός η επιχείρησή της δεν πληροί τις προϋποθέσεις λειτουργίας ως Κέντρο (Εργαστήριο) Ελευθέρων Σπουδών, ουδέποτε δε, τηρήθηκαν τα συμφωνηθέντα και ως εκ τούτου ζητούν την επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος, ύψους 7.500 ευρώ έκαστη.

Η καταγγελλόμενη αρνείται τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω αναφορά και ισχυρίζεται ότι έχει εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις που ανέλαβε σχετικά με την εκπαίδευση των καταναλωτριών δυνάμει των από 02.11.2009 ιδιωτικών συμφωνητικών για όσο διάστημα εκείνες παρακολούθησαν τα μαθήματα.

2. Κατά τη μελέτη της κρινόμενης καταναλωτικής διαφοράς και για την έκδοση της παρούσας σύστασης, λήφθηκαν κυρίως υπόψη τα κατωτέρω έγγραφα:

- α) Η υπ'αριθμ. πρωτ. εισερχ. 957Α/07.2.2011 αναφορά.
- β) Η υπ'αριθμ. πρωτ. εισερχ. Α/1012/10.02.2011 επιστολή των καταναλωτριών.
- γ) Το υπ' αρ. πρωτ.εισερχ. Α/2487/31.03.2011 υπόμνημα της καταγγελλόμενης.
- δ) Η υπ'αριθμ. πρωτ. εισερχ. Α/4375/07.06.2011 επιστολή των καταναλωτριών.
- ε) Η υπ'αριθμ. πρωτ. εισερχ. Α/5325/11.06.2011 επιστολή των καταναλωτριών.
- στ) Η υπ'αριθμ. πρωτ. εισερχ. Α/6909/14.09.2011 επιστολή των καταναλωτριών.
- ζ) Η υπ'αριθμ. πρωτ. εισερχ. Α/6910/14.09.2011 επιστολή των καταναλωτριών.
- η) Το υπ' αρ. πρωτ.εισερχ. Α/8481/18.11.2011 υπόμνημα της καταγγελλόμενης.
- θ) Το υπ'αριθμ. πρωτ. εισερχ. Α/2274/29.03.2012 υπόμνημα των καταναλωτριών.

B. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 3696/2008 (Ίδρυση και λειτουργία Κολλεγίων και άλλες διατάξεις) όπως ισχύει:“Φυσικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων ή νομικά πρόσωπα μπορεί να παρέχουν υπηρεσίες μη τυπικής εκπαίδευσης ως Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (Ε.Ε.Σ.) μόνο κατόπιν άδειας η οποία χορηγείται με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ (Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών δια Βίου Μάθησης, νυν ΕΟΠΠΕΠ, Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού), που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση για τη χορήγηση ή μη της άδειας εκδίδεται εντός πέντε μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Τα Ε.Ε.Σ., ύστερα από την αδειοδότησή τους, εγγράφονται στο Μητρώο Φορέων Δια Βίου Μάθησης”.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 εδ.β' του ανωτέρω νόμου: “Υπηρεσίες εκπαίδευσης και κατάρτισης σε σύμπραξη με ιδρύματα της αλλοδαπής δεν μπορούν να παρέχονται από παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης που δεν έχουν λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας Κολλεγίου”. Τα ανωτέρω προβλέπονταν και στην προϊσχύσασα μορφή το εν λόγω άρθρου.

Σύμφωνα με την αρχική μορφή του ανωτέρω άρθρου 11 του εν λόγω νόμου:“1.Τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (στο εξής “Ε.Ε.Σ.”) του ν.δ. Της 9/9 Οκτ. 1935, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 15 και 16 του ν. 1966/1991, εφόσον δεν εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να λάβουν άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλονται τα πρόστιμα που προβλέπονται στην περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 22 του παρόντος νόμου και διατάσσεται η διακοπή της λειτουργίας τους με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Κριτήρια αδειοδότησης των Ε.Ε.Σ. είναι ιδίως η επάρκεια και καταλληλότητα των υποδομών και του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού τους. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται περαιτέρω οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της άδειας των Ε.Ε.Σ. και τη διακοπή λειτουργίας τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού”.

Στο άρθρο 22 του ανωτέρω νόμου προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις για παράβαση των

διατάξεων του νόμου και επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Αξιολόγησης και Ελέγχου Κολλεγίων, στους ιδιοκτήτες ή κατά νόμο υπευθύνους, στους διευθυντές και στο προσωπικό των Κολλεγίων, καθώς και στον ιδιοκτήτη ή κατά νόμο υπεύθυνο λοιπών παροχών υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης και είναι ανάλογες με τη βαρύτητα της παράβασης και την τυχόν υποτροπή. Ειδικότερα όσον αφορά στον ιδιοκτήτη ή κατά νόμο υπεύθυνο λοιπών παροχών υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις: (i) Για παράνομη σύμπραξη κατά το άρθρο 10 του παρόντος νόμου επιβάλλεται πρόστιμο από 40.000 έως 60.000 ευρώ. (ii) Για παράβαση των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 17 (Επωνυμία και προβολή) του παρόντος νόμου επιβάλλεται πρόστιμο από 50.000 έως 60.000 ευρώ. (iii) Για λειτουργία χωρίς την άδεια που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 του παρόντος νόμου πρόστιμο από 50.000 έως 60.000 ευρώ.

Στη μεταβατική διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του ανωτέρω νόμου (στην αρχική του μορφή) ορίζεται ότι: “1. Κάθε πάροχος υπηρεσιών μεταλυκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τα Ε.Ε.Σ. υποχρεούνται να προσαρμοσθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου έως 31.11.2009. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να δίνεται παράταση της προθεσμίας αυτής μέχρι ένα χρόνο μόνο για ζητήματα κτηριολογικής προσαρμογής. Σε αντίθετη περίπτωση διατάσσεται με απόφαση Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η διακοπή της λειτουργίας τους κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 22 παρ. 5 του παρόντος νόμου”.

Στην ισχύουσα μορφή του εν λόγω άρθρου, προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι: “Τα Ε.Ε.Σ. υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ολογράφως τόσο στις ιδρυτικές τους πράξεις όσο και στις εν γένει προς τα έξω σχέσεις τους αποκλειστικά και μόνο τον τίτλο “Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών”.

Τέλος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπ'αριθμ. 68040/Δ6/2009 Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 11 του προαναφερόμενου νόμου 3696/2008 (Προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας σε Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών), και ειδικότερα στην παρ. 3 του άρθρου 6: “Οι διδάσκοντες στα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών πρέπει να μην έχουν καταδικασθεί για οποιοδήποτε αδίκημα που αποτελεί κώλυμα διορισμού σε δημόσια θέση ή να μην έχουν απολυθεί για τον ίδιο λόγο από θέση δημόσιου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού. Οι διδάσκοντες πρέπει να είναι κάτοχοι πιστοποιημένου τίτλου σπουδών του τυπικού συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης συναφούς ως προς το γνωστικό αντικείμενο που θα διδάξουν. Η συνάφεια του τίτλου σπουδών προς το γνωστικό αντικείμενο διδασκαλίας του προηγούμενου εδαφίου, δύναται να αντικαθίσταται από επταετή αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία, ή με πιστοποιητικό εκπαιδευτή συναφούς ειδικότητας χορηγούμενο από Φορέα Πιστοποίησης αναγνωρισμένο από το Ελληνικό κράτος.”

Στην παρ. 3 του άρθρου 7 της ίδιας Απόφασης ορίζεται ότι: “Στον πίνακα ανακοινώσεων στην είσοδο του Ε.Ε.Σ. αναρτάται πίνακας, υπογεγραμμένος από τον Διευθυντή του Ε.Ε.Σ., στον οποίο αναγράφεται ο αριθμός της άδειας λειτουργίας και το εβδομαδιαίο πρόγραμμα λειτουργίας και το ονοματεπώνυμο των διδασκόντων.”

Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8: “Το κτίριο του Εργαστηρίου Ελευθέρων Σπουδών πρέπει: α) να στεγάζεται σε ενιαίο κτίριο. β) Οι χώροι στέγασής του να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση των σκοπών του Εργαστηρίου Ελευθέρων Σπουδών. γ) Να μη χρησιμοποιούνται για κύρια χρήση υπόγειοι χώροι.

Τα ανωτέρω ορίζονται και στις διατάξεις της υπ'αριθμ. 19780/2011 Απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων η οποία αντικατέστησε την ανωτέρω υπ'αριθμ. 68040/Δ6/2009 Υπουργική Απόφαση και καθορίζει το ισχύον πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών.

2. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9δ παρ. 1 του Ν. 2251/1994 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει: “Μία εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και είναι, συνεπώς, αναληθής ή, όταν με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, παραπλανά ή ενδέχεται να παραπλανήσει το μέσο καταναλωτή, ακόμη και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Τα στοιχεία αυτά είναι: α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος, β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι...γ) η έκταση των δεσμεύσεων του προμηθευτή, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του προμηθευτή ή του προϊόντος, δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής συμφέρουσας τιμής, ε) η ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής, στ) η φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του προμηθευτή ή του αντιπροσώπου του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση, η σύνδεση ...ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 5.”

Σύμφωνα δε, με τις διατάξεις του άρθρου 9στ: “Απαγορεύονται, σε κάθε περίπτωση, ως παραπλανητικές, εμπορικές πρακτικές, που συνίστανται ιδίως σε α)...β)...δ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρακτικών του, ή ένα προϊόν έχει την έγκριση, την πιστοποίηση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, ενώ δεν την έχει, ή παρόμοιο ισχυρισμό ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, την πιστοποίησης ή της άδειας”.

Τέλος, το άρθρο 9θ του ανωτέρω νόμου προβλέπει τις κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω, και ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1: “Κάθε καταναλωτής ή και ένωση καταναλωτών έχουν το δικαίωμα, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 9γ έως και 9η, να ζητούν τη δικαστική παύση κάθε αθέμιτης εμπορικής πρακτικής και την παράλειψής της στο μέλλον, καθώς και αποζημίωση για τη ζημία που υφίστανται εξαιτίας της πρακτικής αυτής”. Σύμφωνα με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου: “Ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να διατάξει, με απόφασή του για λόγους δημοσίου συμφέροντος, την άμεση παύση αθέμιτης εμπορικής πρακτικής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την απόφαση αυτή επιβάλλονται, σε βάρος του παραβάτη, οι κυρώσεις του άρθρου 13α του παρόντος.”

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 6 του Ν. 2251/1994 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει: «Γενικοί όροι συναλλαγών που έχουν ως αποτέλεσμα τη σημαντική διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή απαγορεύονται και είναι άκυροι. Ο καταχρηστικός χαρακτήρας γενικού όρου ενσωματωμένου σε σύμβαση κρίνεται αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή υπηρεσιών που αφορά η σύμβαση, ο σκοπός της, το σύνολο των ειδικών συνθηκών κατά τη σύναψή της και όλες οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται.” Σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου “σε κάθε περίπτωση

καταχρηστικοί είναι ιδίως οι όροι που: α).....β)..... κε) υποχρεώνουν τον καταναλωτή να προκαταβάλει υπερβολικά μεγάλο μέρος του τιμήματος πριν αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης από τον προμηθευτή, μολονότι ο προμηθευτής δεν ανέλαβε την υποχρέωση να εκτελέσει παραγγελία του καταναλωτή με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές ή χαρακτηριστικά ούτε η παροχή του προμηθευτή συνιστάται σε υπηρεσίες με κράτηση”. Δικαιολογητική βάση της απαγόρευσης συνιστά η διαπίστωση ότι τέτοιες ρήτρες αφήνουν τον καταναλωτή ακάλυπτο σε περίπτωση μη εκτέλεσης ή πλημμελούς εκτέλεσης ή αφερεγγυότητας του προμηθευτή, του στερούν το δικαίωμα προβολής σημαντικών ενστάσεων του (ΑΚ 325, 374, 440), τον καθιστούν διστακτικό στην άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης (λόγω του κινδύνου απώλειας της προκαταβολής) και δυσχεραίνουν έτσι την πιθανότητα ικανοποίησης των δικαιωμάτων του για πραγματικά ελαττώματα ή έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων. Η έννοια της προκαταβολής του εδ.κε' θα πρέπει να θεωρηθεί ότι καταλαμβάνει και την αποδοχή εκ μέρους του καταναλωτή συναλλαγματικών δυσανάλογα μεγάλου ύψους πριν από την εκτέλεση των υποχρεώσεων του προμηθευτή.¹

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 904 ΑΚ (Αδικαιολόγητος πλουτισμός): “Όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια. Η υποχρέωση αυτή γεννιέται ιδίως σε περίπτωση παροχής αχρεώστητης ή παροχής για αιτία που δεν επακολούθησε ή έληξε ή αιτία παράνομη ή ανήθικη.”

Γ. ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Κατόπιν ενδελεχούς ελέγχου των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης διαφοράς, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

Η καταγγελλόμενη επιχείρηση λειτουργεί ως κέντρο εκγύμνασης στη μέθοδο γυμναστικής Pilates, αλλά και ως κέντρο παροχής επαγγελματικής κατάρτισης στην εν λόγω μέθοδο, χορηγώντας κατόπιν ολοκλήρωσης ορισμένου χρόνου διδασκαλίας και αξιολόγησης των υπονηφίων, σχετικά πιστοποιητικά κατάρτισης και επάρκειας όσον αφορά στην διδασκαλία της ανωτέρω γυμναστικής μεθόδου. Για το σκοπό αυτό, οι καταγγέλλουσες απευθύνθηκαν στο εν λόγω Κέντρο και προχώρησαν στην υπογραφή ιδιωτικών συμφωνητικών με αντικείμενο την εκπαίδευσή τους και στη συνέχεια την πιστοποίηση της κατάρτισης και επάρκειάς τους ως επαγγελματιών στη διδασκαλία της μεθόδου Pilates, ώστε να μπορέσουν στη συνέχεια να εργαστούν ως εκπαιδευτριες της εν λόγω μεθόδου. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω ιδιωτικά συμφωνητικά, η καταγγελλόμενη χρησιμοποιεί στην επωνυμία της “PILATES – EYITA ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ” τον τίτλο “Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών Κινησιολογίας” (έννοια ταυτόσημη με το “Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών”), ενώ δεν έχει αποκτήσει την απαιτούμενη εκ των προεκτεθέντων διατάξεων της σχετικής νομοθεσίας (υπό Β1) άδεια λειτουργίας και χωρίς να πληροί τις κτιριακές προδιαγραφές, καθώς ο χώρος εκπαίδευσης είναι υπόγειος και δεν διατίθεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση των σκοπών του Εργαστηρίου Ελευθέρων Σπουδών, ήτοι την εκπαίδευση των ενδιαφερόμενων, αλλά χρησιμοποιείται και ως γυμναστήριο για τους πελάτες του Κέντρου.

Περαιτέρω, στην επωνυμία της καταγγελλόμενης στα ανωτέρω ιδιωτικά συμφωνητικά, αναφέρεται η φράση: “Member, The Pilates Foundation U.K. LTD”, ενώ στο τέλος της

¹ Αλεξανδρίδου, Δίκαιο Προστασίας Καταναλωτή, 2008, 131

παραγράφου 1 του κειμένου των προαναφερόμενων ιδιωτικών συμφωνητικών αναφέρεται ότι: “Το Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών Κινησιολογίας PILATES – ΕΥΪΤΑ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ είναι εξουσιοδοτημένο από το Pilates Foundation U.K. και ενεργεί ως αποκλειστικό μέλος στην Ελλάδα.” Ο εν λόγω συσχετισμός ο οποίος παραπέμπει σε σύμπραξη με τον εν λόγω οργανισμό (η οποία σε κάθε περίπτωση επιτρέπεται μόνο σε Κολλέγια και όχι σε λουπούς παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης όπως τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών), εύλογα δημιουργεί την εντύπωση ότι η καταγγελλόμενη επιχείρηση, ως πάροχος εκπαίδευσης, είναι εξουσιοδοτημένη από τον ανωτέρω οργανισμό για την εκπαίδευση δασκάλων στην συγκεκριμένη γυμναστική μέθοδο και ήταν καθοριστικός για την επιλογή του συγκεκριμένου Κέντρου από τις καταγγέλλουσες, προκειμένου να εκπαιδευτούν όπως θεωρούσαν, στη διδασκαλία της αυθεντικής μεθόδου Pilates.

Από τις από 24.02.2011, 09.06.2011, 13.09.2011 ηλεκτρονικές επιστολές του οργανισμού “Pilates Foundation” που προσκομίστηκαν από τις καταγγέλλουσες και από την από 24.10.2011 επιστολή του εν λόγω οργανισμού που προσκομίστηκε από την καταγγελλόμενη προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η κ. Εβίτα Ηλιοπούλου, ιδιοκτήτρια του “Κέντρου Ελευθέρων Σπουδών Κινησιολογίας PILATES – ΕΥΪΤΑ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ”, είναι ατομικά πλήρες μέλος του “Pilates Foundation” από το έτος 2004 και πιστοποιημένη εκπαιδευτρια Pilates, αλλά η επιχείρησή της δεν αποτελεί αναγνωρισμένο κέντρο εκπαίδευσης όσων επιθυμούν να γίνουν οι ίδιοι εκπαιδευτές (Teacher Training Studio), αλλά μόνο εκγύμνασης των πελατών της, όπως άλλωστε ισχύει και για την ίδια. Πιστοποιημένα κέντρα εκπαίδευσης δασκάλων υπάρχουν μόνο στην Μεγάλη Βρετανία και το Βέλγιο.

Περαιτέρω, το “Pilates Foundation” αναφέρει ότι μαθητές της καταγγελλόμενης δύνανται να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε ένα από τα αναγνωρισμένα/πιστοποιημένα εκπαιδευτήρια για τη μέθοδο Pilates, αλλά το πιθανότερο είναι να πρέπει να ξαναρχίσουν την εκπαίδευσή τους από την αρχή. Συμπληρωματικά, αναφέρεται στην ανωτέρω αλληλογραφία, ότι η κ. Ευίτα Ηλιοπούλου προσέγγισε το “Pilates Foundation” σχετικά με τη δυνατότητα να παράσχει εκπαίδευση σε εκπαιδευτές της μεθόδου Pilates, χωρίς όμως τελικά να προχωρήσει στην υποβολή σχετικής αίτησης και ως εκ τούτου δεν έχει λάβει τη σχετική έγκριση για την παροχή επαγγελματικής κατάρτισης στη μέθοδο Pilates, ενώ οποιαδήποτε εκπαίδευση παρέχει η καταγγελλόμενη δεν συνδέεται με το “Pilates Foundation” και τονίζεται ότι οποιοδήποτε ισχυρισμοί εκ μέρους της κ. Ευίτας Ηλιοπούλου περί εξουσιοδότησης δοθείσης από το “Pilates Foundation” ή περί αποκλειστικότητας είναι ψευδείς και θα αντιμετωπιστούν αναλόγως απευθείας με την κ. Ηλιοπούλου.

Όπως αναφέρεται στις ανωτέρω επιστολές, αλλά και συνομολογείται από την καταγγελλόμενη στο υπ' αριθμ. πρωτ. εισερχ. Α/8481/08.11.2011 υπόμνημά της, σε συνέχεια της δικής της εκπαίδευσης (διάρκειας 700 ωρών), οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβληθούν σε εξετάσεις πιστοποίησης και να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους στο “Pilates Foundation UK” για τη χορήγηση τίτλου δασκάλου Pilates, δεν υπάρχει όμως σχετική αναφορά στα από 02.09.2011 ιδιωτικά συμφωνητικά που υπέγραψαν οι καταγγέλλουσες, όπου αναφέρεται ότι ο τίτλος του εκπαιδευτή Pilates παρέχεται μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων και την λήψη του σχετικού πιστοποιητικού κατάρτισης και επάρκειας από την καταγγελλόμενη, χωρίς ν' αναφέρεται σε κανένα σημείο η ανάγκη συνέχισης των μαθημάτων σε κέντρο του εξωτερικού. Όπως προκύπτει δε, από τα προσκομισθέντα έγγραφα, η πλειοψηφία των εκπαιδευτριών που παρέδιδαν μαθήματα στις καταγγέλλουσες ήταν πιστοποιημένες εκπαιδευτριες της μεθόδου Pilates από την ίδια την καταγγελλόμενη. Τέλος, στα σχετικά έγγραφα του “Pilates Foundation” αναφέρεται ότι οι δάσκαλοι

εκπαιδευτών απαιτείται να είναι μέλη του τουλάχιστον μία επταετία. Όπως προαναφέρθηκε, η κ. Ευία Ηλιοπούλου είναι μέλος του “Pilates Foundation” από το έτος 2004, ως εκ τούτου, το έτος 2009 που υπεγράφησαν τα ιδιωτικά συμφωνητικά με τις καταγγέλλουσες σε κάθε περίπτωση η κ. Ηλιοπούλου δεν θα μπορούσε να εκπαιδεύει νόμιμα εκπαιδευτές καθώς δεν είχε συμπληρώσει το απαιτούμενο χρονικό διάστημα των επτά ετών ως μέλος του εν λόγω οργανισμού.

Α. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ – ΣΥΣΤΑΣΗ

Κατόπιν των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπ’ όψιν:

α) Το γεγονός ότι η καταγγελλόμενη χρησιμοποιεί τον τίτλο “Κέντρο (Εργαστήριο) Ελευθέρων Σπουδών Κινησιολογίας” στην επωνυμία της και λειτουργεί ως κέντρο επαγγελματικής εκπαίδευσης στη μέθοδο Pilates, χωρίς να κατέχει την απαιτούμενη εκ του νόμου άδεια λειτουργίας Εργαστηρίου Ελευθέρων Σπουδών.

β) Το γεγονός ότι στα ιδιωτικά συμφωνητικά που υπέγραψαν οι καταγγέλλουσες αναφέρεται ότι το Κέντρο είναι “εξουσιοδοτημένο από το Pilates Foundation”, ενώ δεν έχει αποκτήσει άδεια κέντρου εκπαίδευσης εκπαιδευτών από τον εν λόγω οργανισμό.

γ) Το γεγονός ότι οι καταγγέλλουσες επιθυμώντας να ασκήσουν επαγγελματικά τη διδασκαλία της μεθόδου Pilates, απευθύνθηκαν στην καταγγελλόμενη και προχώρησαν στην υπογραφή των από 02.11.2009 ιδιωτικών συμφωνητικών, προκαταβάλλοντας το σύνολο του αιτηθέντος τιμήματος, έχοντας δικαιολογημένα την πεποίθηση ότι συμβάλλονταν με αδειοδοτημένο Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών (εφόσον ο εν λόγω τίτλος εμφανιζόταν στην επωνυμία της) που θα τους παρείχε την αναγκαία πιστοποίηση προκειμένου να εργαστούν ως δασκάλες Pilates. Αντ’ αυτού, το Κέντρο στο οποίο απευθύνθηκαν δεν ήταν αδειοδοτημένο από τους αρμόδιους φορείς, αλλά και η κ. Ηλιοπούλου δεν ήταν πιστοποιημένη εκπαιδευτρια εκπαιδευτών (teacher trainer) και συνεπώς, οι καταγγέλλουσες δεν θα αποκτούσαν πιστοποιημένη επαγγελματική κατάρτιση, ακόμη και εάν ολοκλήρωναν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της καταγγελλόμενης.

δ) Το γεγονός ότι οι 220 ώρες εκπαίδευσης που έχουν λάβει οι καταγγέλλουσες από το εν λόγω Κέντρο δεν δύναται να τους αναγνωριστούν ώστε να μπορέσουν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους σε κάποιο άλλο αντίστοιχο φορέα και ως εκ τούτου είναι χωρίς αντίκρυσμα.

ε) Το γεγονός ότι η ως άνω ακολουθούμενη εμπορική πρακτική της καταγγελλόμενης περιελάμβανε εσφαλμένες πληροφορίες και ήταν, συνεπώς, αναληθής και ως εκ τούτου παραπλανητική για τις καταναλώτριες οι οποίες οδηγήθηκαν λόγω αυτής (της εμπορικής πρακτικής) στη λήψη απόφασης συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβαναν.

δ) Το γεγονός ότι η καταγγελλόμενη για τους ανωτέρω λόγους δεν μπορούσε να ανταποκριθεί τυπικά και ουσιαστικά στις υποχρεώσεις που ανέλαβε έναντι των καταγγελλουσών δυνάμει των ιδιωτικών συμφωνητικών που υπέγραψαν κατόπιν παραπλάνησής τους, με αποτέλεσμα να καταστεί πλουσιότερη εις βάρος τους χωρίς νόμιμη αιτία.

δ) Την κείμενη νομοθεσία.

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή, αφού έλαβε υπ’ όψιν άπαντα τα προσκομισθέντα έγγραφα, τους ισχυρισμούς και τα αποδεικτικά στοιχεία των μερών, σύμφωνα με τις διατάξεις της

παρ. 5 εδ.β΄ του άρθρου 4 του Ν.3297/2004 όπως ισχύει,

- 1) **Απευθύνει σύσταση** προς την καταγγελλόμενη όπως επιστρέψει στις καταγγέλλουσες το σύνολο του τιμήματος που έχει εισπράξει μέχρι σήμερα από την κάθε μία δυνάμει των από 02.11.2009 ιδιωτικών συμφωνητικών.
- 2) **Καλεί** την ανωτέρω επιχείρηση να γνωστοποιήσει στην Αρχή εγγράφως, εντός δέκα πέντε (15) ημερών από τη λήψη της παρούσας, εάν αποδέχεται τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα έγγραφη σύσταση.
- 3) **Αποφασίζει** ότι σε περίπτωση που η καταγγελλόμενη δεν αποδεχθεί τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα σύσταση, ο Συνήγορος του Καταναλωτή θα ενεργήσει σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρ. 5 εδ. γ΄ του άρθρου 4 του Ν. 3297/2004 όπως ισχύει.

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ευάγγελος Ζερβέας